

Kemijärven kaupunki
PL 5
Hallituskatu 4
98101 Kemijärvi
kirjaamo@kemijarvi.fi

KAAVOITUSALOITE PÖYLIÖSELÄN TUULIVOIMA-ALUEEN OSAYLEISKAAVAN KÄYNNISTÄMISESTÄ

Perustiedot

Enersense Wind Oy suunnittelee tuulipuiston rakentamista Kemijärven Pöyliöselän alueelle, noin 10 km kuntakeskuksesta lounaaseen.

Hankealue on hieman pitkänomainen ja rajoittuu Peura-aavan kohdalla Kemijärveen noin kolmen kilometrin matkalla (liite 1).

Arvio voimaloiden kokonaismäärästä on 107 kpl (maksimi), kokonaiskorkeus 300 metriä ja yksikköteho 8–10 MW.

Fingrid Oyj ei ole osoittanut tuulivoimapuiston liityntäpistettä valtakunnan sähköverkkoon.

Osayleiskaavoituksen käynnistäminen

Esitämme käynnistettäväksi oikeusvaikutteisen osayleiskaavan laatimisen maankäyttö- ja rakennuslain ja 77 a §:n mukaan siten, että tuulivoimaloiden rakennusluvut voidaan myöntää suoraan osayleiskaavan perusteella. Osayleiskaavassa osoitetaan hankkeen maankäyttötarpeet, joita ovat erityisesti tuulivoimaloiden alueet. Lisäksi kaavamenettelyssä tarkastellaan tarpeelliset huoltotiet, tuulivoima-alueen sisäistä sähkönsiirtoa varten tarvittavat kaapelilinjat, sähköasema sekä kaava-alueelle sijoittuva osa ns. ulkoisesta sähkönsiirtoreitistä, jolla hanke liitetään sähköverkkoon. Kaavaa varten laaditaan MRL:n mukaiset selvitykset ja vaikutusten arvioinnit. Arvioinnissa hyödynnetään YVA-menettelyssä tuotettua aineistoa, jota tarvittaessa täydennetään ja päivitetään kaavatyön yhteydessä. Hankealue on rajattu siten, että voimalapaikkoihin saadaan yli 1,5 km:n etäisyys vakinaisesta ja 1,0 km etäisyys vapaa-ajan asutuksesta.

YVA-menettely

YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon mukaan YVA-menettelyä tulee soveltaa tuulivoimapuistoihin, joissa voimalaitosten määrä on vähintään 10 tai niiden yhteenlaskettu kokonaisteho on vähintään 45 MW. Suunniteltu tuulivoimahanke sisältyy kokonsa puolesta YVA-asetuksen hankeluettelon ja edellyttää YVA-menettelyä, jonka esitämme toteutettavaksi kaavoituksen rinnalla erillismenettelyllä.

Maanhallinnan kuvaus

Hankealueen maanomistajat ovat pääosin yksityishenkilöitä. Lisäksi alueella olevia maanomistajatahoja ovat Metsähallitus, yhteismetsä, Kemijärven kaupunki, Davvi Metsä Oy, Kemijoki Oy, Kemijärven seurakunta ja metsäsijoitusrahastot.

Alustavan hankealueen koko on 9 420 ha. Hankealuetta voidaan tarvittaessa pienentää. Vaihtoehtoisesti hanke voidaan toteuttaa pienempinä osina.

Hankealueelle kokonaisuudessaan tai osittain sijoittuvien palstojen osalta on allekirjoitettuja maanvuokrasopimuksia 2200 ha. (maanvuokrasopimukset tehdään kokonaisten palstojen osalta). Sopimuskattavuus yllä olevan mukaisesti on noin 25 %. Hankealueen ja kaavoitettavaksi esitettävän alueen alustava rajaus on esitetty liitteessä 1.

Pöyliöselän maanomistajien yhteydenotot ja sopimusten lähetys on aloitettu heinäkuussa 2023. Kaikille maanomistajille on tarjottu samaa maanvuokrasopimusta. Alueen maanomistajille on pidetty maanomistajatilaisuus 5.9.2023, jossa esiteltiin Enersense Wind Oy:tä sekä käytiin lävitse hanketta, sen vaiheita ja maanvuokrasopimusta.

Hankkeen toteuttamiseksi tässä kaava-aloitteessa kuvatussa laajuudessa on vuokrattu riittävästi maata. Maan vuokraus on edelleen käynnissä.

Hankealueen kaavatilanteen kuvaus

Maakuntakaava

Hankealueella on tällä hetkellä lainvoimaisena voimassa Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava. Alue on osoitettu kaavassa merkinnällä M 4513 Maa- ja metsätalousvaltainen alue ja mv Matkailun vetovoima-alue, matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealue (Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistyksen vyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista). Alueella on kaksi ph -merkintää. Poronhoidon kannalta erityisen tärkeä alue/kohde/aita (Merkinnällä osoitetaan poronhoidon kannalta erityisen tärkeitä alueita, kohteita tai kiinteitä laidunkiertoaitoja). Alueella on EO-merkintä. Maa-ainesten ottoalue/-kohde (Merkinnällä osoitetaan alueita soran tai muiden maa-ainesten ottoa varten). Alueelle on osoitettu moottorikelkkailureitti.

Pöyliöselän hankealue ja sen rajaus on muodostettu huomioimalla voimassa olevat lainvoimaiset kaavat. Alueen Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma sijainti on huomioitu siten, kun se on teknisesti mahdollista. Hankealue ja sen sijoittuminen edellä mainittuihin merkintöihin on esitetty liitteessä 1.

Yleiskaava

Hankealueella ei ole voimassa olevaa yksityiskohtaista kaavaa.

Lapin tuulivoimaselvitys 2022

Teknistaloudellisen selvityksen perusteella alue on sopiva tuulivoiman tuotantoon.

Luonnonsuojelu

Hankealueella tai sen välittämässä läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita (pl. Arvokas harjualue tai muu geologinen). Alueella ei ole tiedossa olevia uhanalaisia kasvilajeja, elinympäristöjä eikä uhanalaisia eläimiä ja niiden elinympäristöjä.

Muinaismuistot

Alueella ei ole Museoviraston rekisterin mukaan muinaisjäännoiksiä.

Paliskunnat

Hankealue sijaitsee Pyhä-Kallion paliskunnan alueella. Poroisännän ja työnjohtajan kanssa käydyissä keskusteluissa ilmeni, että Pyhä-Kallion paliskunta vastustaa hanketta.

Ympäristön luonto- ja muut suunnittelun kannalta huomioitavien arvojen sijoittuminen hanke- ja kaavoitettavaksi suunnitellulle alueelle on esitetty liitteessä 1.

Tavoiteaikataulu

2025

- osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

2026

- osayleiskaavan kaavaluonnos
- ympäristövaikutusten arviointi (YVA) -ohjelma
- ympäristövaikutusten arviointia, sis. luonto- ja muut tarvittavat selvitykset, huomioiden kaavan vaatimat selvitykset
- yhteysviranomaisen lausunto

2026-2028

- ympäristövaikutusten arviointia, sis. luonto- ja muut tarvittavat selvitykset, huomioiden kaavan vaatimat selvitykset
- osayleiskaavan kaavaehdotus
- ympäristövaikutusten arviointi (YVA) -selostus
- yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä
- osayleiskaavan hyväksyminen
- yksityiskohtainen suunnittelu

2029

- yksityiskohtainen suunnittelu
- rakennusluvut
- investointipäätös

2030-2031

- rakentaminen

2031/2032

- tuotanto alkaa

Hanketoimijan kuvaus

Enersense Wind Oy (ent. Megatuuli Oy) on Enersense-konserniin kuuluva maatuulivoimapuistojen kehittäjä. Yhtiö on toiminut Suomessa vuodesta 2010 lähtien ja on yksi Suomen kokeneimpia ja menestyneimpiä hankekehittäjiä. Yhtiö on mahdollistanut jo yli 500 MW tehon verran tuulivoimapuistojen rakentamista Suomeen. Yhtiöllä on käynnissä seitsemän kaavoitus-, YVA- ja luvitusvaiheessa olevaa tuulivoimapuistohanketta sekä lukuisia aikaisen vaiheen hankkeita.

Enersensessä olevaa ammattitaitoa ja kokemusta voidaan hyödyntää koko tuulivoimapuiston eri kehityksen vaiheissa ja sen koko elinkaaren ajan. Konserni tarjoaa mm. tuulivoimapuistojen suunnittelu- ja rakentamispalveluja sekä käytönaikaista huoltoa. Yhtiö on yksi Suomen kokeneimmista tuulivoimapuistojen rakentajista. Enersensen henkilöstömäärä on noin 2000 ja toimipisteitä on Suomessa 35 kpl.

Kaavanlaatija

Kaavanlaatijaksi esitetään Ramboll Finland Oy:tä ja Juha-Matti Märijärveä. Märijärvi toimii ryhmäpäällikkönä Land Use Ostrobothnia yksikössä Seinäjoen toimipisteessä. Märijärvellä on kokemusta lukuisista tuulivoimakaavojen laadinnasta. Ramboll Finland Oy:llä on Suomen laajimpiin kuuluva kokemus tuulivoiman kaavoituksesta, YVA-menettelyistä ja selvityksistä. Vankka asiantuntemus pitää sisällään tuulivoiman vaikutusten arvioinnit, esim. melu-, välke-, luonto-, maisema- ja ihmisiin kohdistuvien vaikutusten osalta, sisältäen kyselytutkimukset, havainnekuvat ja virtuaalimallit.

Ramboll Finland Oy:n viimeaikaisia valmistuneita tuulivoimakaavoja:

2022. Mastbacka, Pedersöre. 6 voimalaa

2022. Ollinkorpi, li. 10 voimalaa

2021. Juurakko, Kalajoki. 4 voimalaa

2021. Yli-Olhava, li. 50 voimalaa

2020. Västervik, Kristiinankaupunki. 9 voimalaa

2020. Pohjoinen, Kristiinankaupunki. 20 voimalaa

Kustannukset

Enersense Wind Oy sitoutuu vastaamaan kaavan laatimisen ja sitä varten laadittavien selvitysten kuluista Kemijärven kaupungin kanssa solmittavan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

Päätettäväksi

Enersense Wind Oy esittää kaavoituksen käynnistämisestä seuraavasti:

- Kemijärven kaupunki hyväksyy kaavoitusaloitteen ja käynnistää oikeusvaikutteisen osayleiskaavan maankäyttö- ja rakennuslain ja 77 a §:n mukaan siten, että tuulivoimaloiden rakennusluvut voidaan myöntää suoraan yleiskaavan perusteella
- Enersense Wind Oy solmii Kemijärven kaupungin kanssa yhteistoimintasopimuksen osapuolten yhteistyön ja kustannusvastuiden sopimiseksi
- Enersense Wind Oy vastaa osayleiskaavan laadinnan, selvitysten ja suunnitelmien kustannuksista. Vastaavasti Kemijärven kaupunki vastaa lakisäätteistä hallinnollisista tehtävistä ja perii kaavoituksesta aiheutuvat kustannukset yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden palveluhinnastoon perustuen vuosittain
- Kaava-alueen rajaukseksi esitämme liitteen 1 mukaista aluerajausta.

Kaava-alueen rajaus ja tuulivoimaloiden sijoittelu täsmentyvät myöhemmin laadittavien selvitysten ja vaikutusten arvioinnin perusteella. Myös tiestön ja sähköaseman sijainnit täsmentyvät myöhemmin

Esteellisyys

Pyydämme ottamaan huomioon kaikessa mahdollisessa tuulivoimahankkeen aluetta koskevassa kaupungin päätöksenteossa esteellisyyden vaikutuksen. Esimerkiksi viranomaisen ja/tai hänen perheenjäsenensä omistaessa maita hankealueella, hän ei saa osallistua päätöksentekoon.

Lisätietoja esteellisyydestä löytyy Kuntaliiton sivuilta:

<https://www.kuntaliitto.fi/laki/kunnanpaatokseteko/esteellisyys>.

Lisätietoja

Maankäyttöpäällikkö

Jari Välijeesiö

0400 800 413

jari.valijeesio@enersense.com

Liitteet

Liite 1. Alustava hankealueen rajaus, suojelualueet, suojavyöhykkeet suojelualueisiin.